

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-637904-VII-7004.2/7008/10/JZ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 8 kwietnia 2010 r.

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Minister Sprawiedliwości
Warszawa

szanowny Panie Ministrze

W piśmie z dnia 30 marca 2010 r. (1. dz. - jak wyżej) zwróciłem się do Pana Ministra z wnioskiem o podjęcie działań zmierzających do uchylecia całkowitego zakazu prowadzenia rozmów telefonicznych przez osoby tymczasowo aresztowane. Nawiązałem tym samym do wyników czwartej okresowej wizyty w Polsce Europejskiego Komitetu do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu, którego delegacja w dniu 8 grudnia 2009 r. zgłosiła swoje zastrzeżenia do utrzymywania w Polsce takiego zakazu.

Wskazałem jednocześnie, że sformułowany jednoznacznie w art. 217c kodeksu karnego wykonawczego zakaz, tak rygorystycznie przestrzegany w praktyce, w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich budzi wątpliwości w zakresie jego zgodności z konstytucyjną zasadą proporcjonalności (art. 31 ust. 3) oraz wyrażonym w art. 49 Konstytucji RP prawem do komunikowania się. Ponadto, całkowity zakaz prowadzenia rozmów telefonicznych przez osoby tymczasowo aresztowane stoi w sprzeczności z regułami: 95.3, 98.2 i 99, zawartymi w Rekomendacji Rec(2006)2 Komitetu Ministrów do państw członkowskich Rady Europy w sprawie Europejskich Reguł Więziennych.

Tymczasem w odpowiedzi na opisane powyżej wystąpienie Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał od Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości stanowisko (pismo z dnia 5 maja 2010 r., 1. dz. DL-P-I-0760-6/10), które -jak się wydaje - jest przejawem niezajomości faktycznej sytuacji osób tymczasowo aresztowanych w tym przedmiocie.

Wyniki wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji, w tym ostatnio przeprowadzonej w dniach 25 -27 maja b. r. wizytacji Aresztu Śledczego we Wrocławiu, a także treść skarg osób tymczasowo aresztowanych i ich pełnomocników procesowych, potwierdzają, że zakazem prowadzenia rozmów telefonicznych obejmuje się również kontakty, o których mowa w art. 215 § 1 k. k. w. Administracje aresztów śledczych w swojej interpretacji treści art. 217c uznają ten przepis jako *lex specialis* w stosunku do rozwiązań zawartych wcześniej w kodeksie w art. 8 § 3 oraz art. 215 § 1, a jednocześnie w zgodzie z art. 1 § 2 odrzucają możliwość stosowania tutaj przepisów kodeksu postępowania karnego.

Należy też pamiętać, że przepis art. 217c k. k. w. dodano ustawą z dnia 24 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 142, poz. 1380) i - w mojej ocenie - zaburzył on przyjętą pierwotnie przez twórców kodeksu ideę rozwiązań określonych w art. 8 § 3 i art. 215 § 1. Dlatego z tego punktu widzenia może cieszyć przyjęta przez resort sprawiedliwości w wymienionym piśmie z dnia 5 maja 2010 r. interpretacja wskazanych przepisów kodeksowych, która - w ślad za powołanymi w nim ocenami nauki prawa karnego wykonawczego - uznaje, iż zakaz korzystania przez tymczasowo aresztowanych z aparatów telefonicznych nie obejmuje porozumiewania się przez nich z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym.

W tej sytuacji zasadnym wydaje się dążenie Ministerstwa Sprawiedliwości do wprowadzenia w praktyce wykonywania tymczasowego aresztowania zmian w kierunku zgodnym z przyjętą interpretacją art. 217c k. k. w.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), ponownie uprzejmie proszę Pana Ministra o zajęcia stanowiska w przedstawionej sprawie oraz określenie planowanych działań w tym zakresie.

z wyprzedzeniem szacunku

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk